

Milletlerarası Özel Hukuk
Milletlerarası Usul Hukuku
Pratik Çalışması
02.02.2020

I. Milletlerarası Usul Hukuku

Olay: Yargıtay 10. HD'nin E. 1994/2751 - K. 1997/5439 sayılı ve 10.07.1997 tarihli kararından esinlenilmiştir.

"Mağdur Türk işçisi tarafından Rusya'da ortaya çıkan haksız fiilden ötürü, Rus işverene karşı Rusya'da dava açılabilceği ve olaya Rus Kanunlarının uygulanacağı tartışmasızdır. Nitekim Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun 25. maddesinde (5718 s. MÖHUK m. 34) aynen "haksız fiilden doğan borçlar, haksız fiilin işlendiği yer hukukuna tabidir" hükmünün getirildiği görülmektedir. Rusya'da meydana gelen haksız fiilden ötürü kusurlu olan Rus vatandaşının aleyhine Türkiye'de dava açılması ve olaya Türk hukukunun uygulanması mümkün değildir. Bu kuralın istisnası ancak Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya arasında yapılacak bir anlaşmayla mümkün olabilir. Böyle bir anlaşmanın mevcut olmadığı açıktır. Esasen aksine bir anlaşma yapılması milletlerin hükümlerlik haklarını zedeleyeceğinden mümkün değildir. O halde hak sahipleri davayı Rusya'da açabilir."

Sorular

1. Yargıtay'ın olaydaki uyuşmazlık bakımından Türk mahkemelerinin yetkisiz olduğu, Rus hukukunun uygulanacağı ve Rus mahkemelerinin yetkili olduğu yönündeki görüşü yerinde midir? Değerlendiriniz.
2. Kendisini yetkisiz, Rus mahkemelerini yetkili gören Türk mahkemesinin dosyayı yetkili mahkemeye göndermesi gerekmekte midir?
3. Olaydaki uyuşmazlık bakımından Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi var mıdır? Çeşitli ihtimallere göre cevaplayınız.
4. Taraflar arasındaki iş sözleşmesinde, sözleşmeden doğan uyuşmazlıklar bakımından Rus mahkemelerinin yetkili kılınması mümkün müdür? Açıklayınız.
5. Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisinin olduğu kabul edilecek olursa, davalı Rus işveren, aynı davanın Rus mahkemelerinde de görüldüğünü ileri sürerek davanın Türk mahkemelerinde görülmesine itiraz edebilir mi?
6. Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi olduğu kabul edilirse, davalı Rus işverene karşı tebligat hangi usule göre yapılacaktır?

II. Vatandaşlık Hukuku

"Moldova uyruklu Rosanna 26.02.2009 tarihinde Türk vatandaşı Serdar ile evlenmiştir. Bunun üzerine Türk vatandaşlığına alınma talebiyle 12.05.2015 tarihinde İstanbul Valiliği'ne başvuruda bulunmuştur. Yapılan inceleme sonucunda Rosanna hakkında; 20.09.1999 tarihinde 'menfaat karşılığı fuhuş yapma', 14.06.2014 tarihinde ise 'kimliği hakkında yalan beyanda bulunma' suçlarından işlem yapıldığı tespit edilerek başvurusu reddedilmiştir."

Bunun üzerine Rosanna, 20.09.1999 tarihinde menfaat karşılığı fuhuş yapmadığını; polis operasyonu sırasında aynı otel odasında yakalandığı Suriye uyruklu Hassan ile evlenme amacıyla bir arada bulunduğunu ve nitekim 10.12.2002 tarihinde Hassan'dan çocuk sahibi olduğunu ileri sürmüştür."(Ankara BİM 10. İDD, E. 2017/452, K. 2017/472, T. 31.05.2017 kararından esinlenilmiştir.)"

7. Karardaki bilgiler ışığında, Rosanna Türk vatandaşlığını hangi yoldan kazanmak için başvurmuştur? Şartlarını sayarak, İdarece başvurusunun hangi sebeplere dayanılarak reddedilmiş olabileceğini çeşitli ihtimallere göre tartışınız.
8. Rosanna'nın Hassan ile ortak çocuğu Fatima'nın ana babasından vatandaşlık kazanamaması halinde vatandaşlık durumu ne olacaktır? Açıklayınız.
9. Rosanna'nın Türk vatandaşlığını kazanmış olması ihtimalinde, daha sonradan Serdar ile 26.02.2014 tarihinde evlenmiş olduğu anlaşılırsa, bu durumun kazanmış olduğu vatandaşlık üzerinde etkisi olur mu? Açıklayınız.

III. Yabancılar Hukuku

(Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin 26.05.2016 tarihli kararından esinlenilmiştir.)

“Eritre vatandaşı Sahlezgi, lise öğrencisi olduğu dönemde tek parti iktidarını eleştirdiği gerekçesiyle gözaltına alınarak 3 ay boyunca hapisşanede tutulmuş; koşulların ağırlığı nedeniyle tutulduğu yerden kaçarak İsrail'e giriş yapmıştır. İsrail üzerinden Türkiye'ye gelen Eritre vatandaşı Sahlezgi uluslararası koruma talebinde bulunmuştur.

Güvenli üçüncü ülke olarak nitelendirilmekte olan İsrail'den Türkiye'ye gelen Eritre vatandaşı Sahlezgi'nin uluslararası koruma başvurusu kabul edilmemiştir. Bu durum üzerine Eritre vatandaşı Sahlezgi tarafından İsrail'in güvenli üçüncü ülke olarak nitelendirilmesi hususunda itirazda bulunulmuş; insan hakları örgütlerinin İsrail'i uluslararası standartlara uygun iltica ülkesi olarak değerlendirmediği, bu nedenle İsrail'in güvenli üçüncü ülke olarak değerlendirilmeyeceği iddialarıyla koruma başvurusunun reddine ilişkin kararın iptali talep edilmiştir”.

10. Sahlezgi hangi uluslararası koruma statüsüne başvurmuş olabilir? Şartları ile birlikte açıklayınız.
11. Sahlezgi'nin uluslararası koruma başvurusunun ret gerekçesini, “güvenli üçüncü ülke” kavramını açıklayarak değerlendiriniz.